

Hallituksen politiikkaohjelmat
Tietoyhteiskunta

Uudistuva, ihmisläheinen ja kilpailukykyinen Suomi

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007-2015

Wanha Satama, 26. syyskuuta 2006,
Klo. 10.00-11.30

Tilaisuuden ohjelma

10.00

Tilaisuuden avaus

Pääministeri Matti Vanhanen (videotervehdys)

Kansallisen strategian esittely

Katrina Harjuhahto-Madetoja, tietoyhteiskuntaohjelma (strategian johtoryhmän puheenjohtaja) ja Ville-Veikko Ahonen, tietoyhteiskuntaohjelma (strategian projektipäällikkö)

Aikaisemmat kansalliset linjaukset

*Henry Haglund ja Tauno Heikkilä (1995 linjaukset)
Antti Rainio (1998 linjaukset)*

Suomi-ilmiö: tulevaisuuspaneeli

*Johanna Korhonen, Journalisti-lehti (puheenjohtaja)
Katrina Harjuhahto-Madetoja, tietoyhteiskuntaohjelma
Heikki Lunnas, Suomen Kuntaliitto
Eero Silvennoinen, Tekes
Reijo Svento, FiCom ry
Veijo Turunen, Elinkeinoelämän Keskusliitto, EK
Tarja Virtala, Tietoalojen liitto*

Yleisön kysymykset

Tilaisuus päättyy viimeistään 11.25

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

Kansallisen tietoyhteiskuntastrategian esittely

Katrina Harjuhahto-Madetoja
Strategian johtoryhmän puheenjohtaja

Ville-Veikko Ahonen
Strategiahankkeen projektipäällikkö

Suomi-ilmiö

KIITOS

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

OLEN YLPEÄ

onnistuimme luomaan kansallisen vision ja tahtotilan

EMME OLE TÄYDELLISIÄ

laaja-alaisessa valmistelussa on tehtävä myös kompromissejä

STRATEGIASSA EI ESIINNY SANAA HYVINVOINTIVALTIO

olemassa oleva terminologia voi sementoida liikaa ajattelua

Suomi-ilmiö

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

Tietoyhteiskuntastategian rakenne

- Ø Esipuhe ja tiivistelmä
- Ø Nykytilanteen ja muutosvoimien analyysi
- Ø Vuosi 2015: visio, painopistealueet, tahtotilat ja strategiset tavoitteet
- Ø Vuodet 2007 – 2011: toimenpide-esitykset mahdollisine vastuutahoineen
- Ø Toimeenpano-ohjelma
- Ø Liitteet ja kirjallisuusluettelo

Suomi-ilmiö

**Täydennetään
tulevaisuustarinoilla ja sanastolla**

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

*"Strategian tulee olla kompakti, konkreettinen,
ymmärrettävä ja tavoitteellinen.
Tuekseen strategia tarvitsee toimeenpanosuunnitelman"*

- Ø Strategian verkkokyselyn palaute 12/05
- Ø Tietoyhteiskuntaneuvoston linjaus 1.2.2006

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

Hyvä elämä
tietoyhteiskunnassa

Suomen uudistuminen kansainvälisesti
vetovoimaiseksi, ihmisläheiseksi ja
kilpailukykyiseksi osaamis- ja
palveluyhteiskunnaksi

Osaavat ja oppivat yksilöt ja
työyhteisöt

Ideat tuotteiksi ja
palveluiksi,
uudistunut
innovaatiojärjestelmä

Suomesta ihmisläheinen ja
kilpailukykyinen palvelu-
yhteiskunta

Työ, perhe-elämä ja vapaa-aika tasapainossa

Luottamus tietoyhteiskunnan toimijoihin ja palveluihin

Yhteentoimiva ja esteetön tietoyhteiskuntainfrastrukturi

Tasapainoisen sosiaalisen ja alueellisen tietoyhteiskuntakehityksen varmistaminen

Suomi-ilmiö

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

Kärkihankkeet 2007 - 2011

Palvelurakenteiden uudistamisen politiikkaohjelman käynnistäminen

Tietoverkkojen yhteysnopeuksien kasvattaminen ja tietoyhteiskunta-infrastruktuurin yhteentoimivuuden varmistaminen

Elinikäisen oppimisen edellytysten varmistaminen

Työelämän pelisääntöjen uudistaminen sekä johtamisen ja esimiestyön kehittäminen

Innovaatiojärjestelmän uudistaminen

Tekijänoikeusjärjestelmän jatkokehittäminen

Pk-sektorin yritysten liiketoiminnan sähköistymisen edistäminen

Kansainvälinen vaikuttaminen, erityisesti EU-tasolla, sekä tiivis yhteistyö Aasian maiden ja lähialueiden kanssa

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

TOIMEENPANO-OHJELMA

- 1) Valtioneuvoston periaatepäätöksen valmistelu kansallisesta tietoyhteiskuntastrategiasta. (tietoyhteiskuntaohjelma)
- 2) Viestintä- ja jalkauttamissuunnitelman sekä riskianalyysin laatiminen strategian käytäntöön viemiseksi ja kansallisen tahtotilan luomiseksi. (tietoyhteiskuntaohjelma ja tietoyhteiskuntaneuvosto)
- 3) Strategiaan sisältyvien toimenpide-esitysten tarkempi kuvaaminen. (tietoyhteiskuntaohjelma)
- 4) Tietoyhteiskuntapolitiikkaosion sisällyttäminen seuraavan hallituksen hallitusohjelmaan. (hallitusneuvottelijat)
- 5) Yhteistyö- ja neuvotteluelimen asettaminen tietoyhteiskuntapolitiikan tueksi. Elimeen kutsutaan keskeiset ministerit sekä julkisen hallinnon, elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin toimijat. Toimielin keskittyy strategian toimeenpanoon ja seurantaan sekä konkreettisiin aloitteisiin tietoyhteiskuntapolitiikan edistämiseksi. (valtioneuvosto)

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

TOIMEENPANO-OHJELMA

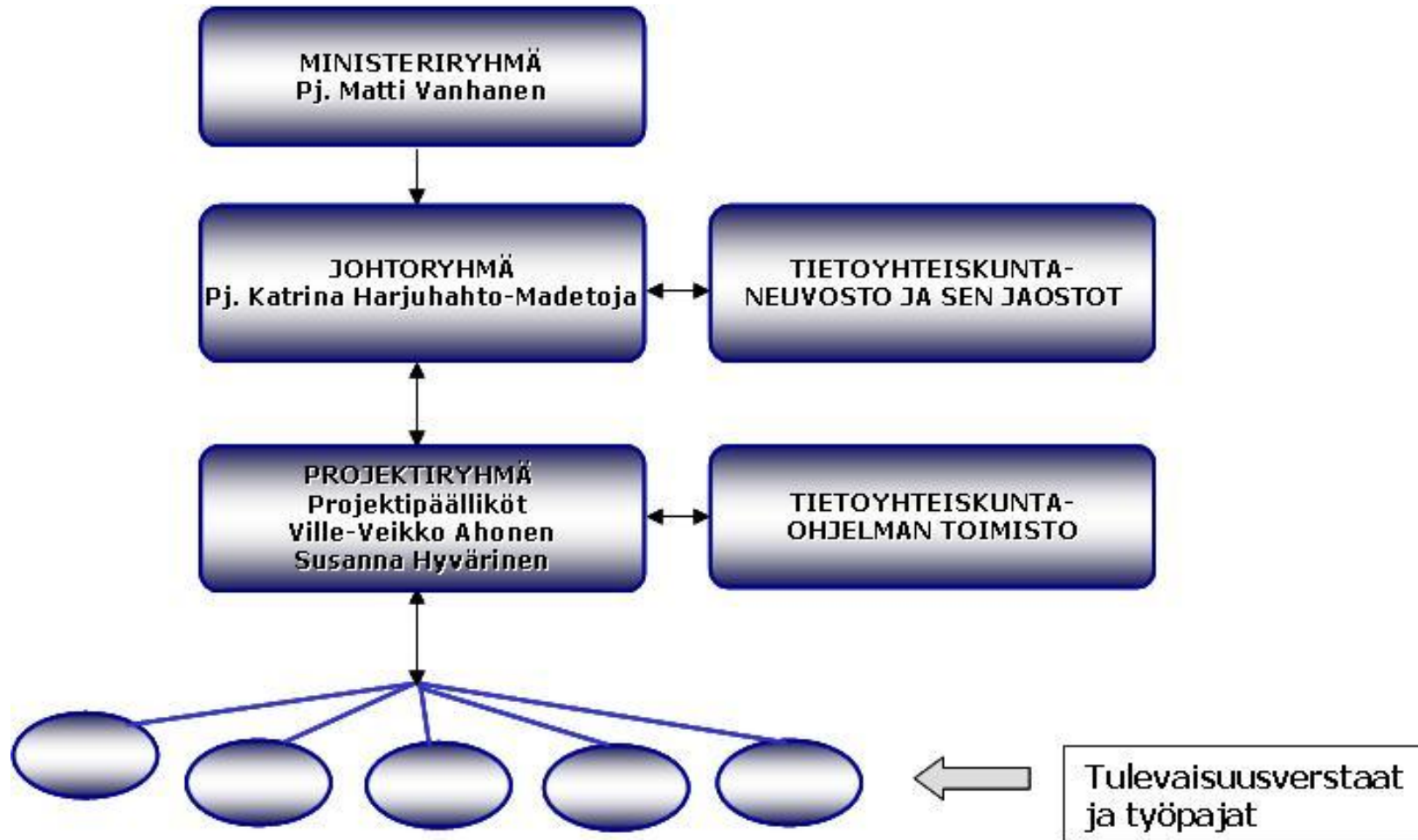
- 6) Toimeenpanosuunnitelman laatiminen strategian toimenpidesitysten pohjalta. (neuvotteluelin, ministeriöt, VM/ValtIT, SM/KuntaIT, Kuntaliitto)
- 7) Tietoyhteiskuntakehityksen mittareiden tuottaminen ja jatkokehittäminen. Penetraatiomittareiden ohella tulee nykyistä enemmän kiinnittää huomiota vaikuttavuuden ja tuottavuushyötyjen mittaamiseen. (Tilastokeskus, tutkimuslaitokset, korkeakoulut, ministeriöt, kansainvälinen yhteistyö)
- 8) Selvitys tietoyhteiskuntakehityksen keskeisistä lainsäädännöllisistä esteistä ja haasteista. Selvitys kytketään hallituksen lainsäädäntöohjelmaan. (valtioneuvosto)
- 9) Strategian päivittämistarpeen ja toteuttamisvaiheen arviointi hallituskauden puolivälissä ja päättyessä sekä seuraavan hallituskauden alussa. (neuvotteluelin, valtioneuvosto)

MITEN TÄHÄN PÄÄDYTTIIN?

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

- Ø Työpajat ja tulevaisuusverstaat (huhti-toukokuu)
à noin 150 osallistujaa
- Ø Erillisiä työpajatilaisuuksia (mm. tekijänoikeudet ja työelämä)
- Ø Perehtyminen muiden maiden strategisiin valintoihin
- Ø Laajat kommentointikierrokset
- Ø Lukuisia sidosryhmätilaisuuksia
- Ø Haastattelukierros (elo-syyskuu)

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

Suomi-ilmiö

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

KIINA-ILMIÖSTÄ SUOMI-ILMIÖÖN

KIINA-ILMIÖ

Jos Kiina-ilmiöllä tarkoitetaan maailmantalouden rakenteellista muutosta, jossa yritykset siirtävät toimintojaan edullisempaan toimintaympäristöön...

SUOMI-ILMIÖ

...tarvitsemme vastapainoksi uutta Suomi-ilmiötä. Sen ytimessä on oivallus siitä, että osaamista, rakenteita ja liiketoimintaympäristöä kehittämällä hyvä elämä on mahdollinen yksilöille ja yrityksille myös kiristyvän kilpailun olosuhteissa.

Suomi-ilmiö

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

UUDISTUVA, IHMISLÄHEINEN JA KILPAILUKYKYINEN SUOMI:

- Ø uudistaa rakenteitaan, toimintamallejaan, palveluitaan ja tuotetarjontaansa menestyksekkäästi
- Ø kannustaa luovuuteen ja innovatiivisuuteen sekä henkiseen kasvuun koko yhteiskunnassa
- Ø tekee tiivistä yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyötä sekä rikkoo rohkeasti perinteisiä sektorirajoja
- Ø tekee vuorovaikutteista ja tavoitteellista kansainvälistä yhteistyötä
- Ø panostaa arjen innovaatioihin sekä ihmisten ja organisaatioiden arkea helpottaviin sisältöihin ja palveluihin
- Ø tarjoaa kansalaisille mahdollisuuksia vaikuttaa yhteiskunnan kehitykseen sekä ilmaista itseään
- Ø jne.

Suomi-ilmiö

Poimintoja toimenpide-esityksistä

Suomesta ihmisläheinen ja kilpailukykyinen palveluyhteiskunta

- ∅ Toimenpide: Julkishallinnon palvelurakenteiden uudistamisen politiikkaohjelman käynnistäminen. Palveluita ja palveluiden tuotantotapoja arvioidaan koko julkishallinnon tasolla asiakas- ja prosessilähtöisesti, tieto- ja viestintätekniikan ja olemassa olevien tietovarantojen hyödyntämisen sekä rakenteiden ja toimintamallien uudistamisen näkökulmasta. (valtioneuvosto)
- ∅ Toimenpide: Monikanavaisen, asiakas-, prosessi- ja aluelähtöisen yhteispalvelu-uudistuksen toteuttaminen julkishallinnossa. (palvelurakenneohjelma, SM, VM)
- ∅ Toimenpide: Kansallisen digitaalisen kirjaston (ml. kulttuuriperinnön digitalisointi) perustaminen ja Kansalliskirjaston digitointiyksikön toiminnan vahvistaminen ja laajentaminen. Vapaakappalelain uudistaminen opetusministeriön työryhmän ehdotuksen mukaisesti ja sähköisten aineistojen pitkäaikaissäilytyksen järjestäminen. Radio- ja televisioaineiston pysyväissäilytyksen järjestäminen Suomen elokuva-arkiston yhteyteen. (OPM, Kansalliskirjasto, Suomen elokuva-arkisto, muistiorganisaatiot, viranomaiset)

Poimintoja toimenpide-esityksistä

Ideat tuotteiksi ja palveluiksi, uudistunut innovaatio-järjestelmä

- Ø Toimenpide: Julkisten rahoitusmallien, strategioiden ja toimintatapojen luominen yksityiselle ja julkiselle sektorille palveluinnovaatioiden kehittämiseen, tuotteistamiseen ja levittämiseen. Tavoitteena myös kansainväliset palvelumarkkinat. (VM, SM, KTM, Tekes, Sitra)
- Ø Toimenpide: Selvitys ja toimeenpanosuunnitelma julkisten hankintojen mahdollisuuksista tuotekehitystoiminnan edistäjinä. (KTM, VM, EU-komissio)
- Ø Toimenpide: Selvitys ja toimeenpanosuunnitelma julkisen sektorin tuottaman tiedon uudelleenkäytöstä ja kaupallisesta hyödyntämisestä. (VM, KTM, OPM, Tilastokeskus)
- Ø Toimenpide: Rahoitustuen suuntaaminen mikroyritysten ja kolmannen sektorin pienille ja innovatiivisille tietoyhteiskunnan kehittämishankkeille. (rahoittajatahot)

Poimintoja toimenpide-esityksistä

Osaavat ja oppivat yksilöt ja työyhteisöt

- Ø Toimenpide: Korkean tason työelämän tulevaisuusfoorumin perustaminen. (valtioneuvosto, elinkeinoelämä ja ammattiyhdistysliike)
- Ø Toimenpide: Selvitys ja toimeenpanosuunnitelma elinikäisen oppimisen edistämistarpeista ja -mahdollisuuksista. (OPM, TM, STM, Kuntaliitto, ammattijärjestöt, vapaan sivistystyön järjestöt, elinkeinoelämä)
- Ø Toimenpide: Pk-yritysten henkilöstön osaamistason kehittäminen. Koulutusta tulee suunnata erityisesti aloittaville yrittäjille, mutta myös toiminnassa olevien yritysten henkilöstölle. Tärkeätä on tuoda esille yritystoimintaa edistäviä tieto- ja viestintätekniikan käyttötapoja. (KTM, TM, korkeakoulut, elinkeinoelämä)
- Ø Toimenpide: Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen opetuksessa integroidaan tiiviisti opettajien perus- ja täydennyskoulutukseen. (OPH, korkeakoulut, koulutuksen järjestäjät, Kuntaliitto)

Poimintoja toimenpide-esityksistä

Yhteentoimiva tietoyhteiskuntainfrastrukturi, tietoyhteiskunnan kivijalka

- Ø Toimenpide: Kansalliseksi tavoitteeksi asetetaan, että kotitalouksille, yrityksille ja julkisen sektorin organisaatioille on kattavasti tarjolla 100 Mb/s laajakaistayhteyksiä. Asian toteuttamisen varmistamiseksi laaditaan kansallinen toimintasuunnitelma. Uudisrakennuksissa ja peruskorjauskohteissa laajennetaan valokuidun käyttöä, jolloin päästään aina 1 Gb/s yhteyksiin. (valtioneuvosto)
- Ø Toimenpide: Tietoyhteiskunnan haavoittuvuuteen liittyvien riskien kartoittaminen ja toimenpidesuunnitelma tämän pohjalta. Sisältää tietoverkkojen käytettävyyden sekä muun kriittisen infrastruktuurin määrittelyn ja varmistamisen. (LVM, VM, SM, PLM, STM, kaikki organisaatiot)
- Ø Toimenpide: Tietotekniikan standardoinnin kansallisen koordinoinnin järjestäminen. (KTM, SFS)

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

Kommenttipuheenvuorot

Henry Haglund ja Tauno Heikkilä

Vuoden 1995 strategian [Suomi tietoyhteiskunnaksi - kansalliset linjaukset](#)
vastuuhenkilöt

Antti Rainio

Vuoden 1998 strategian [Elämänlaatu, osaaminen ja kilpailukyky](#)
vastuuhenkilö

Suomi-ilmiö

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 - 2015

Tulevaisuuspaneeli

Osallistujat:

Ø Katrina Harjuhahto-Madetoja, ohjelmajohtaja, tietoyhteiskuntaohjelma

Ø Heikki Lunnas, tietoyhteiskunta-asiain päällikkö, Suomen Kuntaliitto

Ø Eero Silvennoinen, teknologiajohtaja, Tekes

Ø Reijo Svento, toimitusjohtaja, FiCom

Ø Veijo Turunen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Ø Tarja Virmala, toimitusjohtaja, Tietoalojen liitto

Paneelin puheenjohtaja:

Ø Johanna Korhonen, päätoimittaja

Suomi-ilmiö

KIITOS

Ja nyt ei muuta kuin toimeen!

Tulevaisuus voidaan luoda.

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia 2007 – 2015

Julkistamistilaisuus 26.09.2006

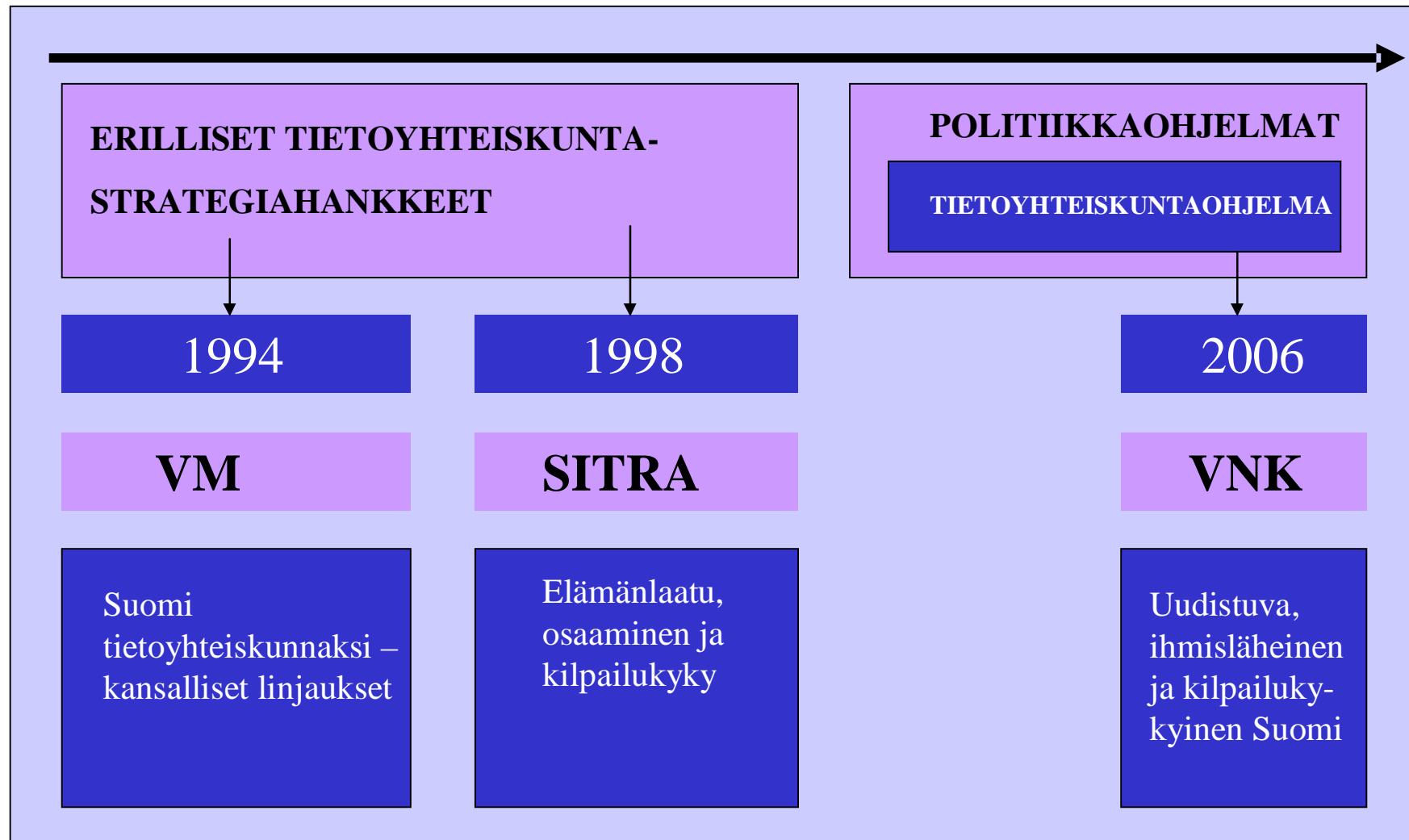
Kansallinen strategiatyö tietoyhteiskunnan kehittämisessä

Kommenttipuheenvuoro

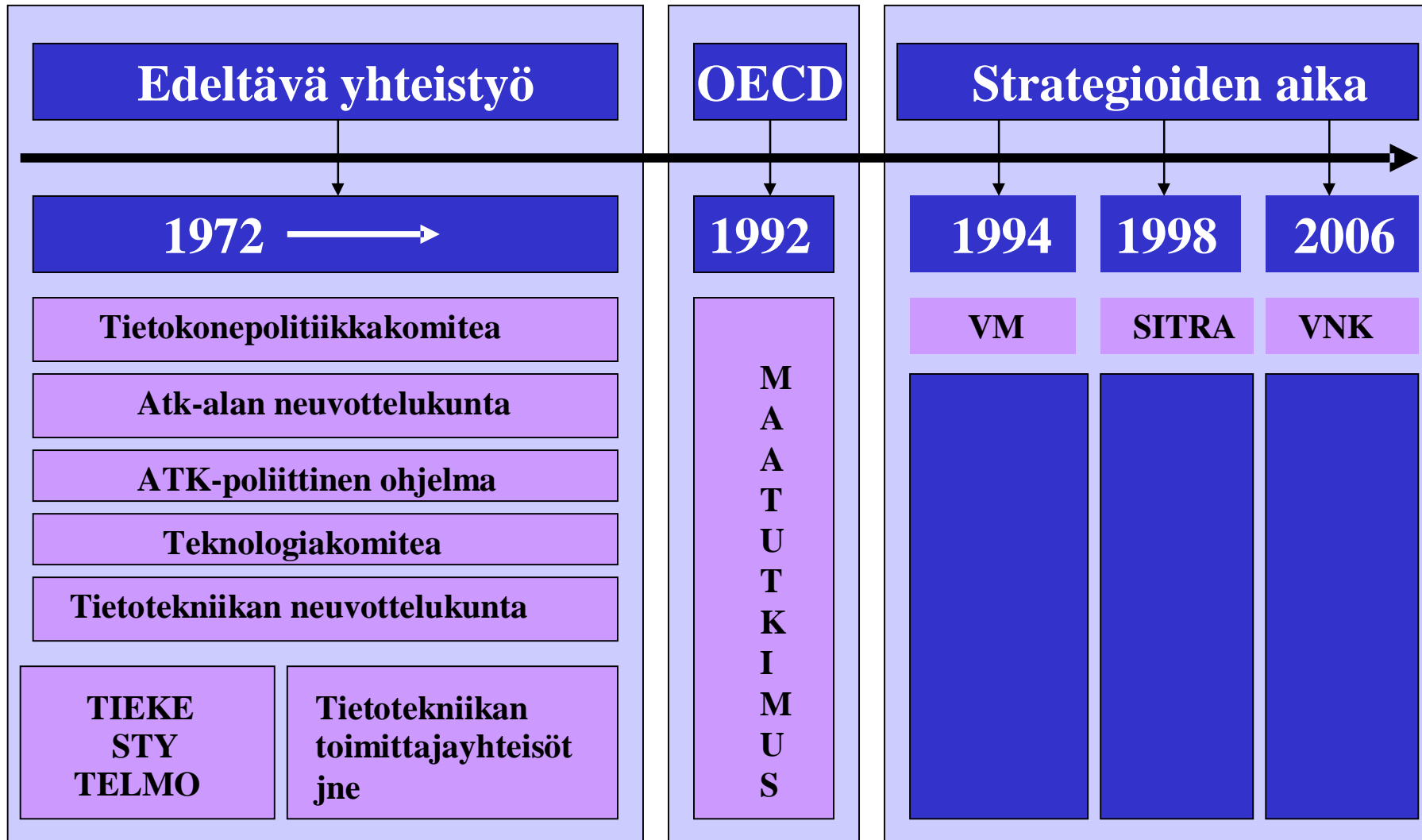
**Suomi tietoyhteiskunnaksi – kansalliset linjaukset
Strategiatyö 1994-1995**

Tauno Heikkilä

STRATEGIATYÖN PERINNE JA JATKUMO

STRATEGIATYÖN PERINNE JA JATKUMO

TIETOYHTEISKUNTASTRATEGIAN KULMAKIVET

UUDISTUMINEN
TIETOYHTEISKUNNAKSI

TIETOTEOLLISUUDEN
KEHITTÄMINEN

TUTKIMUS
OSAAMINEN
INFRASTRUKTUURI

Suomi tietoyhteiskunnaksi – kansalliset linjaukset

VISIO

- Suomi kilpailee tieto- ja viestintäteknikan soveltamisessa ja tietoteollisuudessa maailman ykkössarjassa
- Suomi on verkostomaisesti toimiva tietoyhteiskunta

LINJAUKSET

- Tietotekniikka ja tietoverkot elinkeinoelämän ja julkisen sektorin uudistamisen työvälineiksi
- Tietoteollisuudesta Suomen tulevaisuuden tärkeä elinkeino
- Tieto- ja viestintäteknikan ammattiosaamiseen kilpailukuntoa ja huippuja
- Tietoyhteiskuntapalvelujen käyttömahdollisuudet ja perustaidot kaikille
- Suomen tietoinfrastruktuuri kaikilta osin kilpailu- ja palvelukykyiseksi

VAIKUTUSARVIO

- Valtiovallan näkyvä ja voimakas sitoutuminen ja sen merkitys
- Tietoyhteiskunta-asiain neuvottelukunta ja tietoyhteiskuntafoorumi
- Ministeriökohtaiset strategiat ja toimintasuunnitelmat
- Maakuntien, kuntayhtymien ja kuntien sitoutumisen käynnistyminen
- Voimakas investointi tutkimukseen ja koulutukseen

Antti Rainio, Navinova Oy
Kansallisen tietoyhteiskuntastrategian julkistamistilaisuus
Wanha Satama, Helsinki, 26.9.2006

SUOMALAINEN TIETOYHTEISKUNTA

Ihmisten verkko

KANSALLISEN STRATEGIAN
UUDISTAMINEN
1997-1998

Strategian uudistaminen

Julkinen
keskustelu

Arviointi

Strategiatyö

Teema-
selvitykset

Ohjelmat
ja
hankkeet

syksy

talvi

kevät

kesä

1997

1998

Strategiaprosessin organisaatio

Kansalaiset ja yhteisöt

Toimeksisaaneet

Järjestöjä

Projektiryhmä

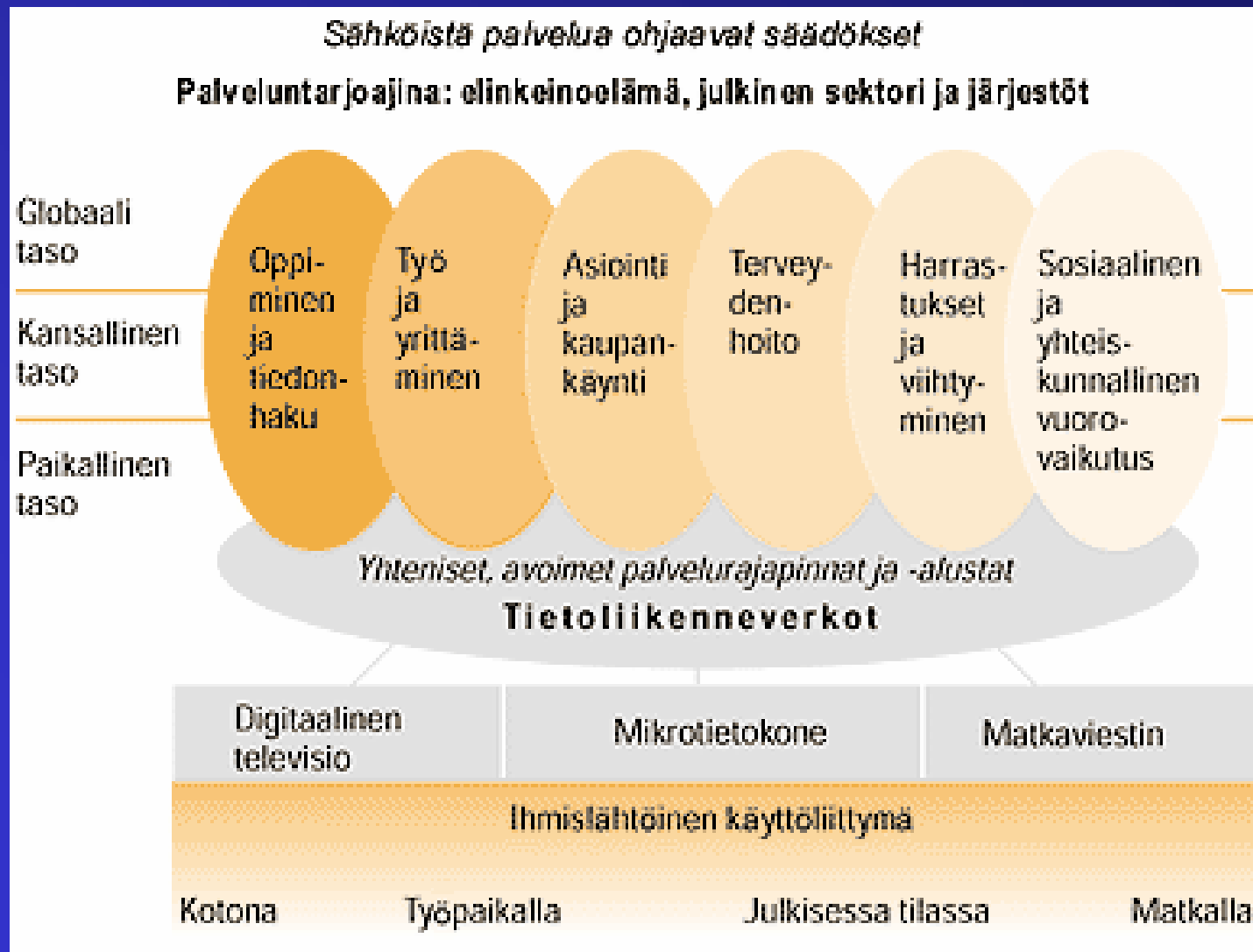
Tietoyhteiskunta
foorumi

Johtoryhmä

Tietoyhteiskunta-asiain
neuvottelukunta

Elämänlaatu, osaaminen ja kilpailukyky

viitekehys

visio

Suomalainen yhteiskunta
kehittää ja soveltaa esimerkillisesti,
monipuolisesti ja kestäväällä tavalla
tietoyhteiskunnan mahdollisuuksia
elämänlaadun, osaamisen,
kansainvälisen kilpailukyvyn ja
vuorovaikutuksen parantamiseksi.

Elämänlaatu, osaaminen
ja kilpailukyky

VISIO

kärkihankkeet

**Suomi
tietoyhteiskuntakehityksen edelläkävijänä**

**Sähköiset
palvelut ja
sisällöt**

**Tiedon ja
osaamisen
hallinta**

**Verkosto-
talouden
toiminta-
malli**

**Julkisen
sektorin
uudista-
minen**

Alueellinen tietoyhteiskuntakehitys

Tieto- ja viestintäteknologia ja -infrastruktuuuri

Kärkihankkeet ja kehittämisverkostot

Kulttuuri-
ja tieto-
tuotteet
ja palvelut

Sähköinen
asiointi ja
palvelu-
prosessit

Henkilö-
kohtainen
navigointi

Tieto-
verkkojen
oppimis-
ympä-
ristöt

Tieto-
intensii-
vinen
työ

Yritysten
verkostoit-
tuminen
ja etätyö

Paikal-
linen
tieto-
yhteis-
kunta

Kärkihankkeet ja kehittämisverkostot

Tutkimusohjelmat

Koulutusohjelmat

Teknologia- ja tuotekehitysohjelmat

Liiketoiminnan kehittämisohjelmat

Prosessien kehittämisohjelmat